

4. Іващук А. А. Трансформація жанрів і проблема їхньої ідентифікації в теорії та журналістській практиці. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2013. Вип. 27. С. 375-391. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvzn_2013_27_43.

Юлія Пацкаль,
*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент Оксана Кушнір*

ІНТЕРВ'Ю-МОНОЛОГ ЯК ФОРМАТ АВТОРСЬКОЇ ПРОГРАМИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРОГРАМИ «МОНОЛОГИ ОСОБИСТОСТЕЙ» (ТМЦ.ІНФО))

За допомогою інтерв'ю фіксуються висловлювання певних осіб щодо тих чи інших тем, а також інформація про самих осіб
З. Вайшенберг

Інтерв'ю – один із найстаріших журналістських жанрів. На екранах телебачення він і досі залишається домінуючим та найпопулярнішим серед споживачів, адже дає можливість глядачеві точніше сприйняти інформацію від першоджерела, оцінити емоційну реакцію інтерв'ююваного.

Специфіка інтерв'ю як жанру полягає в тому, що факт, подія, явище, їх суспільно-політичне значення розкриваються через повідомлення, думку компетентного співбесідника, який володіє інформацією. Отримання її від очевидця через пряму мову створює відчуття достовірності [1, с. 46].

Стратегічно важливим компонентом інтерв'ю є зачин. Він може мати характер кадрових нарізок, авторського вступу (стендапу). Визначальними параметрами інтерв'ю як комунікативної одиниці є мета спілкування, учасники спілкування і тема спілкування. Мета спілкування може бути сформульована вже в зачині до інтерв'ю. Тобто, у короткому тизері потрібно подати всю необхідну інформацію, аби глядач міг зрозуміти, про що буде йти мова. Мовленнєва поведінка інтерв'юера залежать від особи респондента (статусу, посади, соціальних характеристик, особистісних якостей тощо), від теми спілкування, що певним чином уособлює цей респондент. Усі згадані критерії взаємозв'язані між собою [5, с. 241].

Для телевізійного інтерв'ю презентаційним та ефективним структурним елементом, що провокує зацікавлення до медіапродукту, є неординарне зображення. Зміна кадрів створює ефект динамічності відеоряду, а відтак, утримує увагу аудиторії. Це мотивує журналістів, операторів фахово підходити до відеозйомки, продумувати можливі ракурси.

Основна вимога до журналіста, який бере інтерв'ю, – високий рівень готовності до нього, що передбачає знання достатньої інформації про особу, подію, окреслення ключових елементів бесіди, чітке визначення теми та адресата. Ці вимоги особливо актуалізуються у підготовці і проведенні інтерв'ю у форматі монолога. Прагнучи всеохопно розкрити респондента як особистість, інтерв'юер перебуває за кадром, тому попередньо моделює розмову, передбачає мовленнєву поведінку респондента, визначає характер та обсяг інформації, прогнозує емоційно-оцінну напругу тощо. Тому важливо

виділити основні аспекти, на які слід звернути увагу під час створення монологічного інтерв'ю:

1. *Підготовка гостя:*
 - надайте респонденту структурований сценарій або напрямки для його монологу з ключовими питаннями і темами;
 - виділіть час для передінтерв'ю, щоб гість зміг зрозуміти очікування, структуру та формат монологу.
 - *Відеозйомка та освітлення:*
 - забезпечте стабільний кадр, який фокусується на гостеві та його виступі, керуйтеся правилами композиції;
 - використовуйте якісне освітлення, щоб створити атмосферу та підкреслити позитивні сторони запрошеного, уникайте тіней та контрастів.
2. *Звукозапис:*
 - скористайтеся професійним мікрофоном для чіткого запису голосу гостя, врахуйте акустику приміщення;
 - застосовуйте аудіо-мікшер або програмне забезпечення для оптимізації звукових параметрів.
3. *Монтаж та обробка:*
 - обробляйте відео та аудіо за допомогою спеціалізованих програм (Adobe Premiere Pro, Final Cut Pro, Avid Media Composer);
 - робіть колірну корекцію, вирівнювання гучності та стабілізацію зображення;
 - увиразнюйте інтерв'ю графічними елементами, титрами, перехідними ефектами та іншими візуальними елементами, якщо необхідно.
4. *Режисура та продакшн:*
 - слідкуйте за виступом гостя під час зйомки, при потребі корегуйте темп мовлення та інтонацію;
 - співпрацюйте з інтерв'ююваним для досягнення комфорту якості медіапродукту.
5. *Зворотній зв'язок та аналіз:*
 - збирайте відгуки від аудиторії та аналізуйте ефективність монологічного інтерв'ю;
 - враховуйте результати аналізу рецепції матеріалу глядачами для покращення майбутніх монологічних інтерв'ю [2, с. 3].

Дотримання виокремлених рекомендацій допоможе створити якісне телевізійне інтерв'ю у форматі монологу, яке буде цікавим та інформативним для аудиторії. Щоб досягти успіху, варто більше звернути увагу на підготовку гостя, якість зображення та звуку, а також на монтаж та розповсюдження контенту.

Практичне застосування виділених етапів продемонструвала ефективна авторська програма «Монологи особистостей» (ТМЦ.ІНФО) [4]. Завдяки адаптації інтерв'ю у форматі монологу до інформаційних запитів аудиторії, можливостей споживання контенту, використання новітніх технологічних та програмних інструментів медіапродукт забезпечив комфортне спілкування, точність відтворення інформації та зацікавив глядачів. Це засвідчило успіх реалізації проекту та підтвердило значний потенціал таких програм для популяризації діяльності у різних сферах зацікавлень.

Список використаної літератури

1. Владимиров В. Вступ до спеціальності «Журналістика»: навч. посібник / Міжрегіональна академія управління персоналом. К. : МАУП, 2007. 166 с.
2. Дмитровський З. Телевізійна журналістика: Матеріали для вивчення основ тележурналістики: Навч. посібник. Л. : ПАІС, 2006. 206 с.
3. Дяченко М.Д. Жанрові трансформації інтерв'ю в регіональній пресі 70-90-х рр. ХХ ст. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2010. № 1. С. 125–129.
4. МОНОЛОГИ ОСОБИСТОСТЕЙ. *ТМЦ.ІНФО*. URL: <https://tmcinfo.com.ua/tag/monolohy-osobystostej/>
5. Ярмоленко Я. Ю. Універсальність інтерв'ю. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2010. № 39. С. 239–242.

Юлія Іноземцева,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент *Олександр Вільчинський*

РЕПОРТАЖІ «ДОПОМОЖИ БЛИЖНЬОМУ СВОЄМУ» В ОНЛАЙН-ВИДАННІ «20 ХВИЛИН»

На тлі обставин – повномасштабної російсько-української війни, жанр репортажу якнайкраще демонструє свою значущість. Він впливає на сприйняття аудиторією подій та явищ, які щодня відбуваються у нашій державі, та їхніх наслідків. Репортаж – це очі й вуха, що допомагають читачу зануритися у певну важливу проблему [1]. Представлений авторський доробок матеріалів з онлайн-видання «20 хвилин» є яскравим прикладом проблемних репортажів соціальної тематики [2]. Такий жанровий підвид більш складний, адже включає елементи аналізу проблеми, авторські роздуми та висновки. У текстах інформація здебільшого викладена за схемою «теза – аргумент – висновок», аби залучити аудиторію у тему й сфокусувати її увагу на хронології й логіці розвитку подій.

У науковій роботі проаналізовано 15 репортажів, опублікованих в регіональному медіа від початку російського наступу – з 24 лютого 2022 року. Вони присвячені роботі установ та закладів, що допомагають людям, які стикнулись із проблемами сучасного суспільства (наркоманія, ВІЛ та СНІД, злочинність, безпритульність, самотність пенсіонерів, втрата житла через війну тощо), а також емоційним історіям тих, кому надали підтримку. Серія публікацій передбачала відвідини журналістами даного засобу масової інформації місць, де перебувають ті, хто стикнувся з соціальними труднощами (нарко- й алкозалежні особи, ті, хто проживає у геріатричному пансіонаті, внутрішньо переміщені особи, які знайшли прихисток тощо), й особисте спілкування з героями у формі інтерв'ю, аби з перших уст ознайомитись з тонкощами ситуації. У проблемних репортажах міститься детальний опис побуту й умов, у яких перебувають соціально вразливі громадяни, у локальному розрізі Тернопільщини. Матеріали мають елемент позитивізму, адже у них окрім негативних нюансів продемонстровано ще й жагу до життя постраждалих від соціальних проблем, показано, як вони стають на шлях правди і змінюються, або ж доведено, що навіть після всіх помилок чи труднощів вони – повноправні члени соціуму і повинні бути ним прийнятими.